

Sygn. akt IX U 1110/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2014 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Łącka
Protokolant:	Joanna Metera

przy udziale:./.

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2014 r. w Rybniku

sprawy z odwołania P. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość renty (odsetki)

na skutek odwołania P. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 17 czerwca 2014 r. Znak I- (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do wypłaty odsetek ustawowych od należnej za okres od lipca 2012r do kwietnia 2014r ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy za okresy:

- w części dotyczącej renty za lipiec 2012r od 26 lipca 2012r,

- w części dotyczącej rent za dalsze miesiące od 26 dnia każdego miesiąca,

do dnia 14 maja 2014r.

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sędzia

Sygn. akt IX U 1110/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.06.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu P. S. (S.) wypłaty odsetek z tytułu realizacji wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12.03.2014r. , gdyż organ rentowy nie pozostawał w zwłoce w zakresie wydania decyzji i podjęcia wypłaty świadczenia.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji, sprecyzowanym w piśmie z dnia 22.07.2014r. (k. 8 akt sądowych) domagał się jej zmiany poprzez naliczenie odsetek od renty za okres od 01.07.2012r. do 15.05.2014r.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji. ZUS powołując się na treść art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych argumentował, że dniem wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego – wyroku Sądu i jeżeli organ odwoławczy nie orzekł o odsetkach, odsetki za opóźnienie w ustalaniu prawa do świadczenia lub jego wysokości naliczane są w razie niedotrzymania ustawowego terminu wyznaczonego art. 118.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił co następuje.

Ubezpieczony w okresie od dnia 29.10.2007r. do dnia 31.06.2012r. był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku ze stwierdzoną zaawansowaną chorobą zwyrodnieniową stawów kolanowych oraz zwyrodnieniem kręgosłupa lędźwiowego.

Termin wypłaty renty ustalony był na 25-go dnia każdego miesiąca.

W dniu 26.04.2012r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. W rozpoznaniu tego wniosku, organ rentowy powołując się na treść orzeczenia komisji lekarskiej ZUS z dnia 21.06.2012r., w którym rozpoznano u ubezpieczonego zespół bólowy i ograniczenia ruchomości w przebiegu choroby zwyrodnieniowej stawów kolanowych oraz przewlekły zespół bólowy w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych odcinka L-S kręgosłupa bez zespołu korzeniowego i uznano go za zdolnego do pracy, wydał decyzję odmowną z dnia 03.07.2012r. od której, ubezpieczony złożył odwołanie do tut. Sądu.

Tut. Sąd, w toku postępowania (sygn. akt IX U 1147) dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu rehabilitacji, chirurgii, traumatologii lek. med. K. G. z dnia 13.12.2012r., który stwierdził u ubezpieczonego zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe obu stawów kolanowych z przykurczami zgięciowymi, szpotawością kolan i ograniczeniem ruchomości, stan po usunięciu łąkotec przyśrodkowych obu stawów kolanowych oraz zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowego z przewlekłym zespołem bólowym, powodujące dalszą częściową niezdolność do pracy po dniu 31.06.2012r. na okres dwóch lat.

Po rozpoznaniu w dniu 11.02.2013r. u ubezpieczonego choroby cukrzycowej tut. Sąd uznając, iż zachorowanie to jest nową okolicznością w sprawie, postanowieniem z dnia 27.02.2013r. z mocy art.477¹⁴§4 kpc uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do rozpoznania organowi rentowemu umarzając postępowanie.

Dokonując ponownej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego lekarz orzecznik rozpoznał zespół bólowy i ograniczenie ruchomości w przebiegu choroby zwyrodnieniowej stawów kolanowych, przewlekły zespół bólowy spowodowany zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa oraz cukrzycę dobrze kontrolowaną, bez udokumentowanych powikłań narządowych. Stwierdził jednocześnie, iż schorzenia te nie powodują niezdolności do pracy w wykonywany przez ubezpieczonego w ramach prowadzonej działalności zawodzie mechanika samochodowego. Powyższe orzeczenie podtrzymała komisja lekarska ZUS.

Decyzją z dnia 24.05.2013r. organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanego świadczenia i ubezpieczony także od tej decyzji wniósł odwołanie do tut. Sądu.

W wyniku rozpoznania sprawy tut. Sąd wyrokiem z dnia 12.03.2014r. (sygn. akt 1052/13) zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 24.05.2013r. i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01.07.

2012r. na okres 3 lat, dzieląc opinie biegłych sądowych z zakresu ortopedii i medycyny, iż ubezpieczony w związku ze schorzeniami układu ruchu jest nadal częściowo niezdolny do pracy zgodnej z kwalifikacjami.

Wyrok Sądu, o którym mowa powyżej, z dnia 12.03.2014r., wraz z uzasadnieniem oraz aktami rentowymi został doręczony organowi rentowemu w dniu 30.04.2014r.

Organ rentowy, po uzyskaniu niezbędnej, do podjęcia wypłaty renty, dokumentacji, w dniu 15.05.2014r. wydał decyzję o ponownym ustaleniu prawa do renty i w tym samym dniu ubezpieczony otrzymał nadpłatę renty oraz rentę za bieżący miesiąc.

Ubezpieczony w dniu 03.06.2014r. złożył w organie rentowym wniosek, w którym domagał się odsetek od zaległej renty od dnia 01.07.2012r. W związku z tymże wnioskiem organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta tut. Sądu o sygn. IX U 1147/12 i IX U 1052/13.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, spójny i przekonujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Kwestie wydawania decyzji i wypłaty świadczenia reguluje art. 118 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2014r., poz.1440 ze zm.).

Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Natomiast w myśl art. 118 ust 1a w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Według ust 2, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1

W myśl ust. 4 przepisy powyższe stosuje się także przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, z zastrzeżeniem ust. 5.

Zgodnie z ust. 5 wypłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni.

Z kolei podstawą prawną do wypłaty odsetek przez ZUS zawiera art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 1442 ze zm.). Przepis ten stanowi, że jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy

to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 powołanej ustawy Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady wypłacania odsetek.

Na podstawie powyższej delegacji ustawowej zostało wydane Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 r. nr 12, poz. 104).

Powyższy przepis wyraźnie wskazuje, że ZUS jest zobowiązany do wypłaty odsetek w wysokości określonej przepisami prawa cywilnego wówczas, gdy w następstwie okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność, nie ustali prawa do świadczenia lub nie dokona jego wypłaty w przewidzianych przepisami terminach ich przyznawania i wypłacania. Chodzi zatem o wypłatę odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia, powstałą na skutek okoliczności, za które organ odpowiada.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, prawo ubezpieczonego do renty zostało mu przyznane wyrokiem Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 12.03.2014r. od 01.07.2012r. na okres 3 lat.

Warunkiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności świadczenia jest ustalenie, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W ocenie Sądu ustalenie, że odwołujący jest nadal częściowo niezdolny do pracy z przyczyn ortopedycznych było możliwe już na etapie postępowania przed organem rentowym, wszczętym wnioskiem ubezpieczonego z dnia 26.04.2012r. i mógł on bez zbędnej zwłoki wydać w tym zakresie prawidłową decyzję w sytuacji, gdy stan zdrowia ubezpieczonego nie uległ poprawie od czasu przyznania świadczenia na poprzedni okres, tj. od 29.10.2007r. do dnia 31.06.2012r. Wskazać należy, iż w dalszym ciągu u ubezpieczonego istnieją te same schorzenia, które były powodem orzeczenia niezdolności do pracy we wcześniejszym okresie i takie schorzenia rozpoznała u ubezpieczonego komisja lekarska w dniu 21.06.2012r., która pomimo takiego rozpoznania uznała ubezpieczonego za zdolnego do pracy.

Wszyscy biegli w toczących się postępowaniach przed tut. Sądem po wydaniu decyzji z dnia 24.05.2013r. odmawiającej prawa ubezpieczonemu do dalszej renty zgodnie uznali, że stan zdrowia ubezpieczonego w dalszym ciągu uzasadnia uznanie go za częściowo niezdolnego do pracy z powodu schorzeń, będących przyczyną jego wcześniejszej niezdolności do pracy. Schorzenie diabetologiczne, z powodu którego organ rentowy rozpoznawał sprawę ponownie, ostatecznie pozostało bez wpływu na zdolność ubezpieczonego do pracy.

Z uwagi na powyższe, zdaniem Sądu, organ rentowy w toku postępowania orzeczniczego nie dokonał prawidłowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, ponosi zatem odpowiedzialność za zwłokę w ustaleniu prawa ubezpieczonego do renty na dalszy okres od dnia 01.07.2012r., a ostatnią okolicznością niezbędną do wydania prawidłowej decyzji, było zdaniem Sądu, orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 21.06.2012r.

Z uwagi na fakt, iż termin płatności dotychczas pobieranego przez ubezpieczonego świadczenia został ustalony na dwudziestego piątego dnia każdego miesiąca, zatem najbliższym terminem płatności od wyjaśnienia ostatniej okoliczności w niniejszej sprawie był dzień 25 lipiec 2012r.- i po tej dacie organ rentowy pozostawał w zwłoce z wypłatą świadczenia tj. od 26.07.2012. W zwłoce tej pozostał do dnia wznowienia wypłaty renty, która nastąpiła od dnia 15.05.2014r.

Z tych względów Sąd w pkt 1 wyroku, na podstawie powołanych przepisów, z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną zobowiązując organ rentowy do wypłaty odsetek ustawowych od należnej za okres od lipca 2012r. do kwietnia 2014r. ubezpieczonemu renty z tytułu niezdolności do pracy za okresy:

- w części dotyczącej renty za lipiec 2012r od 26 lipca 2012r,
- w części dotyczącej rent za dalsze miesiące od 26 dnia każdego miesiąca,
do dnia 14 maja 2014r.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art. 477¹⁴ §1 oddaliła odwołanie w pozostałej części, tj. w zakresie żądania wypłaty odsetek za okres przed dniem 26.07.2012r., tj. od 01.07.2012r. do 25.07.2012r., gdyż żądanie te nie znajduje uzasadnienia w świetle uregulowania przepisu art. 118 ust. 5 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powołanego powyżej.

SSO Mariola Łącka